

Proffboksing er uforsvarlig

Til tross for stor motstand fra et samlet medisinsk fagmiljø er det fra 1. januar 2015 tillatt å proffbokse i Norge.

Proffbokseloven har eksistert siden 1981. Foran stortingsvalget i 2013 programfestet flere partier at forbudet mot proffboksing måtte oppheves. I desember 2014 sikret Høyre og Fremskrittspartiet flertall i Kulturkomitéen for å fjerne loven. Med støtte fra Venstre vedtok til slutt Stortinget å oppheve forbudet.

Legeforeningen har i alle år vært tydelig på at det fra medisinsk hold ikke er forsvarlig å oppheve forbudet mot proffboksing. I flere høringsuttalelser til Kulturdepartementet har Legeforeningen vist til forskning som doku-

«Det finnes ingen metoder som med noen grad av sikkerhet kan forutsi hvem av proffbokserne som vil få senskader»

menterer hvordan gjentakende slag mot hodet forårsaker alvorlige hodeskader, og at utøvernes helse og sikkerhet må komme først. Departementet har avfeid argumentene fra Legeforeningen, Idrettsforbundet og flere andre faginstanser. I høst oversendte de forslaget om å oppheve forbudet til Stortinget.

Urovekkende signaler

Som et siste forsøk i å overbevise politikerne, deltok Legeforeningen på høring om lovforslaget i Stortinget. Visepresident og leder av Overlegeforeningen Jon Helle og tidligere leder av norsk nevrologisk forening, Are Brean, representerte Legeforeningen.

– Leger har et viktig samfunnsansvar i alle spørsmål som berører folkehelsen. Vi skal informere om, beskytte mot og forebygge skadevirkninger. Å legalisere en aktivitet som har som mål å slå knockout på motstanderen, selve definisjonen på en lett hjerneskade, vil gi urovekkende signaler fra lovgiver, sa Jon Helle til familie- og kulturkomiteen.

Godt dokumenterte helseskader

Det er publisert en rekke artikler om alvorlige, akutte og kroniske skader som følge av profesjonell boksing. British Medical Association utga i 2008 en grundig utredning med 28 referanser. Her dokumenteres høy forekomst av alvorlige hjerneskader, langvarige utfall på nevrofysiologiske- og psykologiske tester og permanente skader som Alzheimers sykdom, annen demens og parkinsonisme. En nylig amerikansk studie, publisert i det anerkjente tidsskriftet *Brain*, undersøkte hjernen hos 85 tidligere sportsutøvere og soldater. Sju av disse var profesjonelle bokserere. Hos seks av de sju viste hjerneundersøkelsene alvorligste grad av boksedemens.

– Risikoen øker med lengden av karrieren, antall slag og antall kamper. Mange alvorlige ringvirkninger inntreffer først etter mange år. Hvordan det vil stå til med dagens bokserere vil vi først få vite om noen år, advarte Jon Helle.

Falsk trygghet for utøverne

Regjeringen legger til grunn at proffboksing skal skje under strenge rammebetingelser. Medisinske undersøkelser og oppfølging fra lege, og helsepersonell til stede på alle kamper, skal ifølge regjeringen redusere skadeomfanget. Legeforeningen mener oppfatningen om at helsepersonell som er til stede på proffboksekamper kan redusere skader som oppstår, er feilslått. Dette vil kun være unntaksvis. De hyppigste skader som følger av proffboksing oppstår lang tid etter at skadene er påført. Å tro at helsepersonell vil kunne hindre forverring av skader vil innebære en falsk trygghet for utøverne.

– Det finnes ingen metoder som med noen grad av sikkerhet kan forutsi hvem av proffbokserne som vil få senskader, sa Are Brean, som til daglig jobber ved klinikk for kirurgi og nevrofag ved Oslo universitetssykehus. Dette ble tydelig da den svenske proffbokseren Frida Wahlberg kollapset i bokseringen i fjor. Hun fikk diagnosen akutt subduralt hematoma, alvorlig hjerneblødning. Dette er den vanligste akutte dødsårsaken i bokseringen. Proffboksing var forbudt i Sverige fra 1970 til 2006, men er nå tillatt under strenge betingelser og bare etter godkjenning kamp for kamp. Den svenske proffbokseren overlevde, men sliter fortsatt med alvorlige senskader. Slagene i boksing kan sammenliknes

– Å tro at helsepersonell vil kunne hindre forverring av skader, vil innebære en falsk trygghet for utøverne, mener spesialist i nevrologi Are Brean. Foto Lise B. Johannessen

med å bli truffet av en seks kilos bowlingkule i over 30 km/t. Skadepotensialet er uforsvarlig høyt.

Vesensforskjell

I det politiske ordskifte har flere argumentert for at det er risiko forbundet med å drive toppidrett, enten det er boksing eller andre idretter. Dersom proffboksing skal forbys, bør også en rekke andre idretter med høyt skadeomfang, forbys. Legeforeningen mener det er en vesensforskjell mellom en hodeskade som påføres i en aktivitet som honorerer knockout, og en tilsvarende skade som oppstår av et rent idrettsuhell.

– Intensjonen i proffboksing er å påføre motstanderen skade mot hodet. I boksing er det altså ikke bare tillatt å skade motparten, det belønnes. Både norsk idrett og folkehelsen er derfor best tjent med at lovgiver inntrar en fortsatt restriktiv holdning til profesjonell boksing, avsluttet Jon Helle.

Sara Underland Mjelva
sara.underland.mjelva@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling